

5

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Национального університету
«Львівська політехніка»

Ю.Я. Бобало
Ю.Я. Бобало

_____ 2016 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 «Політологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Доктор філософії за спеціальністю «Політологія»

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Університету
(протокол № 22
від «19» квітня 2016 р.)

Львів 2016

Розроблено проектною групою:

Керівник:

Луцишин Галина Іванівна – д. політ. н., доц., зав. кафедри політології та міжнародних відносин

Члени:

Турчин Ярина Богданівна – д. політ. н., проф., директор Інституту гуманітарних і соціальних наук;

Климанська Лариса Дмитрівна – д. політ. н., проф., зав. кафедри соціології та соціальної роботи;

Горбач Олександр Назарович – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин;

Ільницька Уляна Вікторівна – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин;

Бучин Микола Антонович – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин.

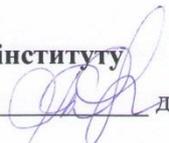
**Керівник
проектної
групи:**

д. політ. н., доц. Луцишин Г.І.

Директор Навчально-наукового інституту

Гуманітарних і соціальних наук

д. політ. н., проф. Турчин Я.Б.

Затверджено та надано чинності Наказом ректора Національного університету «Львівська політехніка» від «21» квітня 2016 р. № 78-03.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного університету «Львівська політехніка».

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль програми доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія

1 – Загальна інформація	
1	2
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Львівська політехніка»
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> Doctor of Philosophy in Social and Behavior Sciences Political science
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Політологія Political science
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 1,5 роки
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-науковій програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII зі змінами та доповненнями, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23.03.2016 р. № 261, Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 р. № 3).
2 – Мета освітньо-наукової програми	
	Поглибити теоретичні знання та практичні уміння і навички у галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> , розвинути філософські та мовні компетентності, сформувати універсальні навички дослідника, достатні для проведення та успішного завершення наукового дослідження і подальшої професійно-наукової діяльності.
3 - Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 05 <i>Суспільні та поведінкові науки</i> , спеціальність 052 <i>Політологія</i> .

1	2
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма ґрунтується на фундаментальних постулатах політології, результатах сучасних наукових досліджень. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази політології, з акцентуалізацією новітніх тенденцій розвитку політичної науки, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення наукових досліджень та подальшої професійно-наукової діяльності.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма спрямована на актуальні аспекти спеціальності, зокрема, включає теорію та історію політичної науки; політичні інститути та процеси; політичну культуру та ідеологію; політичні проблеми міжнародних систем. Ключові слова: політологія, політичні інститути, політична система, політичні процеси, держава, політична влада, вибори, виборчі системи, політичні партії, політична діяльність, політичне функціонування.
4 – Придатність випускників освітньо-наукової програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування у науково-педагогічній сфері, зокрема: викладацька та наукова робота; експерти із політичних проблем; аналітики, фахівці з державного управління.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук».
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Поєднання лекцій, практичних занять, консультацій, самостійної роботи із дослідження політичних проблем; участь у науково-практичних конференціях, консультації із науковим керівником, написання дисертації.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, поточний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у політичній сфері та застосовувати теорії та методи політології при здійсненні наукових досліджень.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глибинні знання сучасних методів проведення досліджень у галузі соціальних та поведінкових наук, у сфері 2. Уміння проводити порівняльні дослідження та робити висновки щодо подібностей і відмінностей у структурі й функціонуванні політичних систем у різних країнах політології та суміжних спеціальностей; 3. Критично та самокритично оцінювати фактори, які мають позитивний чи негативний вплив на функціонування суспільно-політичних інститутів та процесів; 4. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність, застосовувати системний підхід до аналізу суспільно-політичних процесів; 5. Здатність до гнучкого мислення, яке дає можливість зрозуміти й розв'язувати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій; 6. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати обґрунтовані рішення, ефективно планувати та керувати часом;

Продовження таблиці

1	2
Загальні компетентності (ЗК)	7. Уміння проводити дослідження на відповідному рівні, мати дослідницькі навички, що виявляються у здатності репрезентувати нові ідеї та проекти в обраній галузі;
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>1. Фундаментальні знання політичної історії, класичних і сучасних теорій політики;</p> <p>2. Знання теоретико-методологічних основ політичних досліджень, теорій і методів, необхідних для здійснення наукової діяльності у сфері політики;</p> <p>3. Розуміння основних підходів та теорій порівняльної політології, володіння навичками політичного аналізу, прогнозування, моделювання та політичного консалтингу;</p> <p>4. Розуміння світових політичних процесів та ролі національних держав у системі міжнародних відносин;</p> <p>5. Знання про міжнародну політику, теорії міжнародної політики, основні інститути і процеси у міжнародній політиці;</p> <p>6. Здатність застосовувати набуті знання і практичні навички для розв'язання конкретних завдань у політичній сфері, самостійно розробляти програму конкретного політологічного дослідження, надавати експертну оцінку сучасним політичним подіям і процесам;</p> <p>7. Здатність розробляти та реалізовувати проекти, готувати аналітичні документи за результатами політологічних досліджень, приймати ефективні рішення;</p> <p>8. Здатність використовувати та впроваджувати новітні інформаційні та управлінські технології у розробку стратегії державної політики</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання (ЗН)	<p>1. Володіння системними знаннями з політичної науки, що дасть можливість критично аналізувати внутрішньополітичні та міжнародні процеси, визначати тенденції їх розвитку;</p> <p>2. Розуміння інструментів і стратегій діагностування та аналізу розвитку політичних систем на рівні, що дозволить працевлаштування за фахом на національному та міжнародному рівнях;</p> <p>3. Здатність продемонструвати глибинні знання і розуміння науково-методологічних принципів політичної науки, основ професійно орієнтованих дисциплін спеціальності;</p> <p>4. Знання та навички щодо розробки та реалізації нових інноваційних проектів у сфері політики;</p> <p>5. Знання та розуміння методологій розробки політичних стратегій відповідно до нормативних вимог, діючих стандартів і технічних умов;</p> <p>6. Знання основ менеджменту та управління проектами в політичній сфері, знання іноземних мов, необхідні для представлення наукових результатів та ведення фахового наукового діалогу.</p>

Продовження таблиці

1	2
Уміння (УМ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати набуті знання і розуміння для наукового аналізу політичних проблем та явищ, використовуючи наукові методи; 2. Системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових наукових досліджень у сфері політики; 3. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних та емпіричних досліджень у сфері політики; 4. Проводити наукові дослідження та виконувати наукові проекти з актуальних сучасних політичних проблем; 5. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію розв'язання науково-практичних задач; 6. Виконувати відповідні дослідження та застосовувати дослідницькі навички у сфері політології, вести наукові дискусії українською та іноземними мовами на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень, проводити навчальні заняття; 7. Використовувати на практиці методичний інструментарій політології, аналізувати отримані результати досліджень в контексті існуючих теорій, робити відповідні висновки та рекомендації.
Комунікація (КОМ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння ефективно спілкуватись українською та іноземною мовами на професійному та соціальному рівнях; 2. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, представляти та обговорювати отримані результати.
Автономія і відповідальність (АіВ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати відповідні рішення та ініціювати нові ідеї та проекти; 2. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань; 3. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності аспіранта, мають наукові ступені та вчені звання
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання у процесі навчання сучасного обладнання та спеціального програмного забезпечення: продукти Microsoft для оперування та презентації даних MS Office («Project», «Excel», «PowerPoint», «Word»).

Продовження таблиці

1	2
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Національного університету «Львівська політехніка» та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних аспірантів	Можливе

2. Розподіл змісту освітньої складової освітньо-наукової програми за групами компонентів та циклами підготовки

№ п/п	Цикли підготовки	Обсяг навчального навантаження аспіранта (кредитів / %)		
		Обов'язкові компоненти освітньої складової	Вибіркові компоненти освітньої складової	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника	27 / 56,25	3 / 6,25	33 / 62,5
2.	Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності	5 / 10,42	10 / 20,83	15 / 31,25
3.	Цикл дисциплін вільного вибору аспіранта	-	3 / 6,25	3 / 6,25
Всього за весь термін навчання		32 / 66,67	16 / 33,33	48 / 100

3. Перелік компонент освітньої складової освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньої складової	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти освітньої складової			
<i>1.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>			
OK1.1.	Іноземна мова для академічних цілей	4	залік
OK1.2.	Філософія і методологія науки	4	екзамен
OK1.3.	Іноземна мова для академічних цілей	4	екзамен
OK1.4.	Професійна педагогіка	4	екзамен
OK1.5.	Аналітичні та чисельні методи досліджень	4	екзамен
OK1.6.	Академічне підприємництво	4	диф. залік
OK1.7.	Педагогічний практикум*	3	недиф. залік
Всього за цикл:		27	
<i>1.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>			
OK2.1.	Актуальні проблеми соціогуманітарних наук	5	екзамен
Всього за цикл:		5	
2. Вибіркові компоненти освітньої складової**			
<i>2.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>			
ВБ1.1	Ділова іноземна мова	3	залік
ВБ1.2	Психологія творчості та винахідництва	3	залік
ВБ1.3	Управління науковими проектами	3	залік
ВБ1.4	Технологія оформлення грантових заявок та патентних прав	3	залік
ВБ1.5	Риторика	3	залік
Всього за цикл:		3	
<i>2.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>			
Блок 1.			
ВБ2.1	Сучасні політичні теорії	5	екзамен
ВБ2.2	Теорія та методологія політичних досліджень	5	екзамен
Блок 2.			
ВБ3.1	Прикладна політологія	5	екзамен
ВБ3.2	Політична аналітика	5	екзамен
Всього за цикл:		10	
3. Дисципліни за вільним вибором аспіранта**			
ВБ3.1	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	залік
РАЗОМ		48	

Примітка: * - педагогічний практикум може відбуватись у II або III році навчання;

** - аспірант має змогу обрати дисципліни з п. 2, п. 3 (вибіркові та вільного вибору), при цьому частка цих предметів повинна складати не менше як 25 % загальної кількості кредитів ECTS.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам

Дисци- пліни Ком- петен- тності	OK1.1	OK1.2	OK1.34	OK1.45	OK1.56	OK1.67	OK1.78	OK2.1	ВБ2.ј	ВБ3.ј	ВБ1.ј	ВБ4.ј
ІНТ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
КЗ1		•			•	•		•	••			
КЗ 2		•						•	••			
КЗ 3				•		•		•				
КЗ 4	•	•	•	•		•	•				•	
КЗ 5						•	•					
КЗ 6						•	•	•				
КЗ 7		•				•	•					
КЗ 8				•								
КС1								•	••	••		
КС 2								•	••			
КС 3		•			•				••			
КС 4								•	••	••		
КС 5						•			••	••		
КС 6		•						•	••	••	•	

Умовні позначення: ОКj – спільні компоненти навчальної програми спеціальності; ВБ2.ј, ВБ3.ј – дисципліни вибіркового блоку; ВБ1.ј – дисципліна за вибором студента з дисциплін загального блоку; ВБ4.ј – дисципліна вільного вибору студента; КЗi – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми; КСi – номер компетентності в списку спеціальних компетентностей профілю програми.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової

Дисципліни Результати навчання	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.34	ОК1.45	ОК1.56	ОК1.67	ОК1.78	ОК2.13	ВБ2.ж	ВБ3.ж	ВБ1.ж	ВБ4.ж
Зн 1		•			•			•	••	••		
Зн 2		•						•		••		
Зн 3		•				•				••		
Ум 1		•			•			•	••	••		
Ум 2		•						•	••	••		
Ум 3					•				••			
Ум 4		•				•		•	••	••		
Ум 5		•				•				••		
Ум 6						•	•					
Ум 7		•			•			•				
Ум 8		•						•	••			
Ум 9						•			••	••	•	
Ком 1	•		•	•		•	•	•			•	
Ком 2	•	•	•			•					•	
АіВ 1						•				••		
АіВ 2	•	•	•	•			•					
АіВ 3		•		•		•	•		••	••		

Умовні позначення: ОК_ж – спільні компоненти навчальної програми спеціальності; ВБ2.ж, ВБ3.ж – дисципліни вибіркового блоку; ВБ1.ж – дисципліна за вибором студента з дисциплін загального блоку; ВБ4.ж – дисципліна вільного вибору студента; Зн і – знання; Ум і – уміння; Ком. – комунікація; АіВ – автономність і відповідальність.

II. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального науково-прикладного завдання за спеціальністю 052 *Політологія*, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематики наукових досліджень за спеціальністю 052 Політологія:

1. Інститути громадянського суспільства у розвитку демократії в Україні.
2. Особливості розвитку пострадянського авторитаризму.
3. Євроінтеграційна політика урядів України у 2005-2015 рр.: порівняльний аспект.
4. Роль ОБСЄ у врегулюванні конфлікту на Сході України.
5. Становлення парламентаризму в Україні.
6. Роль релігійного чинника у політичному житті України.
7. Особливості політичної соціалізації молоді в сучасній Україні.
8. Інститут президента у пострадянських державах.
9. Моделі трансформаційних процесів у Центрально-Східній Європі.
10. Інституційний і системний аналіз політики.
11. Транскордонна співпраця в рамках Карпатського єврорегіону.
12. Польсько-російські відносини у контексті російської агресії в Україні.
13. Російські інтеграційні проекти на просторі СНД.
14. Місце та роль політичних інститутів у політичній системі суспільства.
15. Механізми стримування, контролю та легітимного позбавлення повноважень політичних інститутів.
16. Взаємовплив політичних інститутів і суспільної модернізації.
17. Порівняльна характеристика політичних систем країн світу.
18. Дослідження трансформаційних процесів у країнах світу.
19. Проблеми регіоналізму в політико-правовому вимірі.
20. Проблема формування іміджу України на європейському континенті.
21. Суспільно-політичні організації та рухи як політичні інститути, роль, функції в політичній системі суспільства.
22. Неурядові організації у зовнішній політиці України.
23. Політичні кризи в Україні: причини та шляхи розв'язання.

24. Роль міжнародних організацій у врегулюванні збройних конфліктів.
25. Активізація ліво-радикальних рухів в умовах політичної кризи.
26. Розвиток територіального сепаратизму під впливом зовнішніх чинників.
27. Соціально-політичні концепції ліворадикальних рухів в сучасних умовах.
28. Інституалізація волонтерської діяльності в умовах політичного протистояння.

III. Атестація аспірантів

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.